

У К Р А Ї Н А

**ВИНОГРАДІВСЬКА РАЙОННА РАДА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СІМНАДЦЯТА СЕСІЯ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

**Про Програму реформування
системи закладів для дітей-сиріт
та дітей, позбавлених батьківського
піклування на 2018-2022 роки**

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», на підставі клопотання райдержадміністрації від 14.11.2017 №03-09/2523, районна рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на 2018-2022 роки (додається).
2. Фінансовому управлінню районної державної адміністрації (Варга В.П.) забезпечити фінансування зазначеної Програми в межах видатків, передбачених районними бюджетами на відповідні роки.
3. Районній державній адміністрації щорічно до 25 січня інформувати районну раду про хід виконання заходів даної Програми.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника голови районної державної адміністрації (Данич Є.В.) та постійну комісію з питань соціального захисту населення та охорони здоров'я (Милуков О.В.).

Голова районної ради

В.В.Любка

*м.Виноградів, 21 грудня 2017 року
№ 482*

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням районної ради
від 21.12.2017 р.№ 482

ПРОГРАМА
реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей,
позбавлених батьківського піклування,
на 2018-2022 роки

1. Загальні положення

Районну Програму реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2018-2022 роки (далі Програма) розроблено службою у справах дітей райдержадміністрації спільно із зацікавленими у вирішенні даного питання структурними підрозділами райдержадміністрації, з метою виконання заходів, передбачених Державною цільовою соціальною Програмою реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Законодавчим підґрунтям для розроблення Програми є Сімейний кодекс України, Закони України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю»; Укази Президента України від 11.07.2005 року № 1086 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей», від 04.05.2007 року № 376 «Про додаткові заходи щодо захисту прав та законних інтересів дітей»; Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2007 року № 1242 «Про затвердження Державної цільової соціальної Програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.05.2006 року № 263-р «Про схвалення Концепції Державної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування».

На сьогодні заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування займають провідне місце в державній системі утримання і виховання вищевказаної категорії дітей, що суперечить ст. 5 Сімейного кодексу України, відповідно до якої пріоритетними визначено сімейні форми виховання вищезазначеної категорії дітей.

Зокрема, в районі станом на 01 листопада 2017 року на первинному обліку служби у справах дітей перебуває 294 дітей, з них 118 – дітей-сиріт та 176 дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 203 – мають опікунів (піклувальників), 73 дітей проживає в дитячих будинках сімейного типу та 5 у прийомних сім'ях. 35 дітей – виховуються в школах-інтернатах, дитячих будинках, будинках дитини.

Із загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 10 дітей мають житло на праві власності, 208 дітей має житло на праві користування, у 76 дітей житло відсутнє. Перебуває на квартирному

обліку 2 дітей та 15 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, потребують взяття на соціальний квартирний облік 31 дитина, яка досягла 16 років.

У дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа – випускників інтернатних закладів виникають проблеми через відсутність житла.

Одна з основних причин раннього соціального сирітства – це відмови від новонароджених дітей, тимчасове влаштування їх до будинків дитини, неспроможність молодих матерів утримувати своїх дітей.

Система інтернатних закладів побудована за віковим принципом перебування в них дитини, тому до досягнення повноліття дитина змінює 2 – 3 типи закладів (будинок дитини, дитячий будинок, школа-інтернат), що змушує дітей щоразу пристосовуватися до нового педагогічного та дитячого колективу, що спричиняє її психологічне травмування й ускладнює в подальшому соціальну адаптацію. Брати і сестри різного віку виховуються у різних закладах, що порушує родинні зв'язки між дітьми.

Принципи колективного виховання, на яких базується інтернатна система, не відповідають новим суспільним реаліям, вимогам індивідуального розвитку здібностей кожної особистості. Вихованці інтернатів виходять у самостійне життя малопристосованими до нього, слабозахищеними перед життєвими випробуваннями, не мають впевненості у власних силах та підтримки з боку близьких.

Отже, завдання держави сьогодні – дати дитині-сироті та дитині, позбавленій батьківського піклування, не соціальний заклад, не інтернат, а родину, або наближене до неї середовище.

Зусилля структур, зацікавлених у вирішенні даного питання, упродовж останнього часу були зосереджені на вивченні і поширенні відповідного міжнародного досвіду, удосконалення діяльності закладів, запровадженні влаштування дітей у сім'ї громадян.

Державна Програма реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, поширюється на заклади всіх форм власності і спрямована на створення умов для реалізації державної політики щодо забезпечення державних гарантій і конституційних прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (далі – діти), їх соціального захисту.

2. Мета Програми

Метою Програми є створення до 2022 року умов для реалізації державних гарантій і конституційних прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Шляхи та способи розв'язання проблеми:

У ході виконання Програми передбачається:

здійснити реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в інтересах кожної дитини;

приймати рішення стосовно влаштування кожної дитини в сім'ю громадян для усиновлення, під опіку, піклування, в прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу (далі сім'я громадян) та до закладів на основі комплексної оцінки її потреб;

забезпечити пріоритетність влаштування дитини в сім'ю громадян для усиновлення, під опіку та піклування, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу на основі комплексної оцінки її потреб;

влаштувати дитину перших років життя до закладу лише у випадках, коли з певних причин немає можливості влаштувати її на виховання в сім'ю громадян;

здійснювати переміщення дітей із закладу в заклад лише в тому випадку, коли не має можливостей для поліпшення їх стану в інший спосіб;

забезпечити дотримання принципу родинного походження при влаштуванні дітей у сім'ї громадян і до закладів;

3. Очікувані результати виконання районної Програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Очікуваний результат
1	2	3
1.	Посилення превентивної роботи та підтримки сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах	Зменшення кількості дітей, вилучених із сімейного середовища
2.	Забезпечення реалізації права дітей на виховання у сім'ях громадян за місцем походження дитини	Збільшення кількості дітей, повернутих у біологічну родину та усиновлених громадянами України. Підняття престижу та авторитету сімей усиновителів
3.	Підвищення відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за соціальний захист дітей	Посилення відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за прийняття розпоряджень/рішень щодо соціального захисту дітей. Забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей
4.	Активізація роботи із влаштування дітей у сім'ї громадян	Забезпечення дотримання державних гарантій та конституційних прав дітей на сімейне виховання. Збільшення кількості дітей, влаштованих у сім'ї громадян за місцем походження дитини

5.	Удосконалення системи надання соціальних послуг	Забезпечення надання дітям індивідуальних психологічних, соціально-педагогічних, соціально-медичних, соціально-економічних, юридичних та інформаційних послуг
6.	Поліпшення умов утримання і виховання дітей	Реформування системи закладів із створенням умов проживання та виховання дітей, наближених до сімейних
7.	Забезпечення соціального супроводу дітей після завершення їх перебування в державних закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та сім'ях громадян	Забезпечення реалізації права дитини на збереження або поновлення контактів з біологічною родиною, родинним оточенням у тому разі, коли це не шкодить її інтересам

4. Обсяги та джерела фінансування

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів районного бюджету, а також за рахунок інших джерел відповідно до чинного законодавства, згідно у Додатку 1.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми – 3000000 грн., у тому числі: у 2018 році – 600 тис.грн., у 2019 році – 600 тис.грн.,

у 2020 році – 600 тис.грн., у 2021 році – 600 тис.грн., у 2022 році – 600 тис.грн.

5. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію дій між виконавцями Програми та контроль за її виконанням здійснює служба у справах дітей райдержадміністрації.

Паспорт Програми

Назва Програми	Районна програма реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2018-2022 роки
Підстава для розроблення Програми	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 1242 „Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”,
Розробник Програми	Служба у справах дітей райдержадміністрації
Виконавці Програми	Структурні підрозділи райдержадміністрації, Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з сільськими, селищними та міською радами
Мета Програми	Метою Програми є створення до 2022 року умов для реалізації державної політики щодо забезпечення державних гарантій і конституційних прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
Основні заходи Програми	<p>У ході виконання Програми передбачається:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснити реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (далі заклади) в інтересах кожної дитини; приймати рішення стосовно влаштування кожної дитини в сім'ю громадян для усиновлення, під опіку, піклування, в прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу (далі сім'я громадян) та до закладів на основі комплексної оцінки її потреб; забезпечити пріоритетність влаштування дитини в сім'ю громадян; влаштовувати дитину перших років життя до закладу, якщо з певних причин немає можливості влаштувати її на виховання в сім'ю громадян; здійснювати переміщення дітей із закладу в заклад лише у тому разі, коли не існує можливостей для поліпшення їх стану в інший спосіб; забезпечити дотримання принципу родинного походження при влаштуванні дітей в сім'ї громадян і до закладів
Строки реалізації Програми	2018-2022 роки
Фінансове	Фінансування Програми здійснюється за рахунок

забезпечення Програми	коштів, передбачених у районному бюджеті, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством
Очікувані результати, ефективність Програми	<p>Реалізація Програми дасть можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> забезпечити дотримання державних гарантій та конституційних прав дітей; збільшити кількість дітей, повернутих в біологічну родину та усиновлених громадянами України; піднести у суспільстві престиж та авторитет усиновителів; зменшити кількість дітей, вилучених із сімейного середовища; зменшити кількість дітей, які систематично залишають місце постійного проживання; зменшити кількість дітей, які проживають у функціонально-неспроможних сім'ях; посилити відповідальність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за соціальний захист дітей; зменшити кількість дітей, направлених до закладів; збільшити кількість дітей, влаштованих у сім'ї громадян за місцем походження дитини; реформувати систему закладів із створенням умов для проживання та виховання дітей, наближених до сімейних; створити умови для забезпечення реалізації права дитини на збереження або поновлення контактів з біологічною родиною, родинним оточенням у тому разі, коли це не шкодить її інтересам; підвищити фаховий рівень соціальних працівників
Керування Програмою, контроль за її реалізацією	Координація робіт, пов'язаних із виконанням Програми, покладаються на службу у справах дітей райдержадміністрації
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього (тис.грн.), у тому числі:	3000000 грн.
Коштів районного бюджету	3000000 грн.

**Додаток 1
до Програми**

ЗАХОДИ

щодо реалізації районної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,
на 2018-2022 роки

№ з/п	Найменування завдання	Заходи програми	Термін виконання	Відповідальні виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування (тис. грн..) за роками					Очікувані результати
						2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Посилення превентивної роботи та підтримка сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах	1) раннє виявлення, облік та надання соціальної підтримки сім'ям з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах	2018-2022 роки	Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді райдержадміністрації, управління освіти молоді та спорту райдержадміністрації, відділ охорони здоров'я райдержадміністрації, управління соціального захисту населення райдержадміністрації, служба у справах дітей райдержадміністрації спільно з Виноградівським РВ ГУМВС України в Закарпатській області	-	-	-	-	-	-	Зменшення кількості дітей, вилучених із сімейного середовища
		2) забезпечення ведення електронного обліку дітей, громадян, які бажають взяти їх на виховання, та обліку дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах	2018-2022 роки	Служба у справах дітей райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	-

2.	Забезпечення реалізації права дітей на виховання у сім'ях громадян за місцем походження дитини	1) забезпечення вчасного набуття дітьми правового статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, відповідно до вимог чинного законодавства	2018-2022 роки	Служба у справах дітей райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	Реалізація права дітей на сімейне виховання
		2) проведення роботи з повернення дітей із закладів до біологічних родин та влаштування в сім'ї громадян	2018-2022 роки	Служба у справах дітей райдержадміністрації, управління освіти молоді та спорту райдержадміністрації, Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	Реалізація права дітей на сімейне виховання, насамперед біологічними батьками, повернення дітей із закладів, які перебувають підопікою/ піклуванням окремих громадян, з урахуванням інтересів дитини
3.	Підвищення відповідальності органів виконавчої влади та органів місцевого	1) забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей	2018-2022 роки	Служба у справах дітей райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	Створення житлового реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

	самоврядування за соціальний захист дітей	2) забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування: придбання будинків, квартир, виділення земельних ділянок для забудови, ремонт соціального житла	2018-2022 роки	Служба у справах дітей райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради (за згодою)	Районний бюджет	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування
		3) створення мережі соціальних гуртожитків, або інших видів соціального житла	2018-2022 роки	Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді райдержадміністрації, служба у справах дітей райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради (за згодою)	Районний бюджет	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб із їх числа
4.	Широке запровадження влаштування дітей в сім'ї громадян	1) придбання приміщень для створення дитячих будинків сімейного типу	2018-2022 роки	Райдержадміністрація	Районний бюджет	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Розвиток мережі дитячих будинків сімейного типу
		2) забезпечення соціального супроводу дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей		Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	Надання комплексу консультативних послуг
5.	Поліпшення умов утримання та виховання дітей	1) надання допомоги у профорієнтаційній підготовці старшоклас	2018-2022 роки	Управління освіти молоді та спорту райдержадміністрації, Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з	-	-	-	-	-	-	Допомога старшокласникам та випускникам інтернатних закладів у виборі

		<p>ників, випускників</p> <p>2) 3) 4) 5) інтернатних закладів, надання їм соціальних послуг</p>		районним центром зайнятості (за згодою)							професії, надання соціальних послуг
		2) створення умов для забезпечення доступу дітей до отримання відповідного освітнього рівня	2018-2022 роки	Управління освіти молоді та спорту райдержадміністрації	-	-	-	-	-	-	Забезпечення реалізації права кожної дитини на відповідну освіту
		3) забезпечити працевлаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування з числа випускників шкіл-інтернатів, професійно-технічних закладів	2018-2022 роки	Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Райдержадміністрації, служба у справах дітей райдержадміністрації, Районний центр зайнятості (за згодою)	-	-	-	-	-	-	Забезпечення права дитини на перше робоче місце
6.	Забезпечення соціального супроводження дітей після завершення їх перебування в закладах та сім'ях громадян	1) підготовка випускників інтернатних закладів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України до самостійного життя	2018-2022 роки	Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	-	-	-	-	-	-	Надання методичної та практичної допомоги випускникам закладів
		2) надання соціальних послуг дітям-сиротам та	2018-2022 роки	Виноградівський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	-	-	-	-	-	-	Забезпечення соціальним житлом осіб з

	дітям, позбавленим батьківського піклування та особам, з їх числа, які проживають в соціальних гуртожитках для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування										числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
ВСЬОГО	3000,0	-	-	-	600	600	600	600	600	600	-

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко